

Nordental 2003:

Variert og god utstilling

Dentalutstillingen under årets landsmøte var bra. De 74 utstillerne hadde utnyttet den store takhøyden i Oslo Spektrum. Det var mange store bannere med logo hengt opp, og det gav et imponerende inntrykk når man stod øverst på trappen ned til utstillingen og så ut i den store hallen. Mange utstillere hadde også et åpent utstillingsareal så de besøkende kunne bevege seg fritt rundt og ikke kun i «gatene». Det ga inntrykk av at det var mer plass enn tidligere. Mange av nyhetene fra verdensutstillingen i Köln ble presentert for første gang i Norge. Messekatalogen hadde en rekke fine informative annonser og de fleste store utstillerne hadde samme plassering som siste år, så det var lett å finne fram.

HMS, kvalitetssikring, internkontroll

Tannlegevirksomhet er underlagt lov om statlig tilsyn og enhver som yter helsetjeneste skal etablere internt kontrollsystem for virksomheten og sørge for at virksomhet og tjeneste planlegges, utføres og vedlikeholdes i samsvar med allment aksepterte faglige normer og krav fastsatt i medhold av lov eller forskrift.

Er vi alle klar for uanmeldt kontroll? Mange føler at arbeidet med disse ting er

tidkrevende, omfattende, har lite med det å være tannlege å gjøre, og de er usikre på om det de har er tilfredsstillende? To utstillere var på messen for å tilby tannlegene assistanse.

QA Service (Quality Assurance) har fire ansatte og de har kontor i Mandal. De startet opp i 2000 og fikk i år NHO Agders nyskappingspris. Line Skjekkeland, Fig. 1, forteller at de kommer på tannlegekontoret og utfører en risikovurdering av HMS-forhold, farlige stoffer og kjemikalier samt journalsystem, og de utarbeider et skreddersydd internkontrollsystem. Det blir opplæringsmøter i praksisen, og hun presiserer at de legger stor vekt på oppfølging. De kommer derfor på kontoret for å sikre at systemet fungerer. Det sendes nyhetsbrev om aktuelle forhold så systemet alltid er oppdatert. De har i den forbindelse dialog med myndighetene om tolking av regelverket og står på høringslistene til Helsetilsynet og Helsedepartementet. Filosofien i QA Service: Da det er store forskjeller på de enkelte tannlegekontorer, er det viktig å tilpasse et individuelt system for hver praksis. Alt dette inklusive fortløpende support, koster for én tannlege med to assistenter 24 800 kroner.

DK – Dental Kvalitet er et system på CD-rom for private tannklinikker. Det er et ferdig kvalitetssystem klart for bruk. – Det er så omfattende som nødvendig i forhold til lovgivningen og så enkelt å bruke som mulig forteller tannlege Kjetil Tednes, Fig. 2, fra Kristiansand. – Myndighetskravene er like for alle og i prinsippet kan og må alle derfor kunne bruke det samme ideelle kvalitetssystem, mener Tednes. I systemet er det en egen detaljert og punktvis bruksanvisning for et minimalistisk opplegg. Man bør følge dette opplegget ved oppstart og bygge det ut etter behov og spesielle interesser. Man må regne med ca. 10 timer på å få systemet til å kjøre, og deretter er det kun enkelte logger som føres ofte. Tilbakemeldingene fra brukerne har vært svært positive. Det er kun få henvendelser om hjelp og støtte, men om nødvendig kommer vi til tannlegekontoret og yter hjelp presiserer Tednes. Prisen for dette er kr 4 990 og kr 990 for abonnement som omfatter fortløpende hjelp og støtte samt årlig oppdaterings-CD.

Operatørstoler og sittestillinger

Tidligere var tannlegens arbeidstilling stående på et ben med den andre foten på pedalen til boremaskinen. Hevede skuldre

FOTO: MIKKEL KARDIEL

Line Skjekkeland fra QA Service tilbyr assistanse med å etablere interne kontrollsystem på individuell basis.

FOTO: MIKKEL KARDIEL

Kjetil Tednes og hans datter, Kari Lene, tilbyr kvalitetssikring på CD-ROM.

og en krummet rygg med mye statisk muskellarbeid. For ca. 30 år siden kom så parolen: «Ikke stå, hvis du kan sitte – men lær å sitte riktig!» Tannlegene satte seg ned, utstyret ble endret og forsøkt tilpasset sittende arbeid, og alle depoter kunne levere en variant av den «klassiske» operatørstol med støtte i korsryggen. Så kom balansestoler og sadelstoler uten ryggstøtte, og markedsføringen har vært til dels aggressiv og uten vitenskapelig dokumentasjon. I høst kom så boken «Når ryggen krangler» av Aage Indahl (se anmeldelse side 00). Den er kontroversiell og han prøver å knuse myten. Man kan lese at det ikke er vist sammenheng mellom sittestillinger og vondt i ryggen, og at en litt vond stol kanskje er det beste, for da sitter man ikke så lenge av gangen!

Med bakgrunn i dette var det interessant å prøvesitte utstillingens forskjellige stoler og snakke med utstillerne. Bambach Saddle Seat fra Australia (Hygident) minner om en hestesadel. Mange sitter så bra på den at den skal være Norges mest solgte. Dynamo og In-Charge, Fig. 3, (Medema-gruppen) skal forebygge rygg og skulderplager samt kretsløpsykdommer forårsaket av statiske arbeidsstillinger. Det var litt av en garanti på bakgrunn av Indahls uttalelser.

Indahl presiserer: «En god sittestilling er en stilling som kjennes behagelig. Man kan sitte som man vil og den stol som du selv synes er god å sitte i, er den rette for deg, men sitt ikke stille for lenge av gangen, beveg deg». Det siste gjør at man ikke bør velge arbeidsposisjon, utstyr og pasientposisjon, hvor tannlege og/eller assistent kommer i en låst posisjon.

FOTO: MIKKEL KARDIEL

Dynamo og In-Charge sadelstoler er solgt i stort antall de siste årene.

Dentalunits

I år ble det ikke vist så mange forskjellige units som tidligere. Det avspeiler vel at hvert enkelt depot etterhvert representerer et spesielt merke. Norsk Dental Depot viste sitt flaggskip, Planmeca compact, på en meget elegant plattform, Fig. 4. Uniten blir på denne måten framhevet ut fra et estetisk synspunkt, men den blir løsrevet fra det øvrige kontorutstyr, og man kan ikke prøve en realistisk arbeidssituasjon. Helt motsatt viste LIC Scadenta et komplett funksjonelt kontor med XO Flex Integral unit. Det ble demonstrert av en kompetent instruktør, og man kunne prøve det med instruktøren som assistent. Det siste er vesentlig for å finne den rette operatørstolen og arbeidsstillingen og vurdere samarbeidssituasjonen med assistenten.

Nyheter

Verdensnyheter kan man ikke vente på Nordental. Men det var mange ting som ble vist for første gang i Norge. Den som tiltrakk seg størst oppmerksomhet var HealOzone fra KaVo. Apparatet som behandler karies smertefritt uten bor. I stedet for å fylle en defekt får man den til å hele. Et prinsipp som vil revolusjonere behandlingen av barn. Det var overfylt, Fig. 5, av interesserte på alle miniforedragene hos Dental Sør.

Det blir spennende å følge utviklingen. KaVo viste dessuten sin nye dentalmotor, Intra Lux KI 701. Den har høy effekt og bedre balanse, da det er verdens korteste.

Mirrodent – det sugende speil, Fig. 6, som roterer sig rent. Det er utviklet av den svenske tannlegen, Stefan Gunnarsson, og

FOTO: GUDRUN SAUVIGES

Planmeca Compact (NDD) ble stilt ut på en meget elegant måte, som også førte til premiering.

FOTO: MIKKEL KARDIEL

Det var trengsel da Dental Sør hadde miniforedrag om KaVos HealOzone.

FOTO: MIKKEL KARDIEL

Mirrodent – det roterende speil som monteres på sugeslangen.

er en virkelig nyhet som utvilsomt vil bli populær. Det er herlig når det kommer noe nytt som løser et problem effektivt. Mirrodent er tannlegespeil og sug i ett instrument. På tross av spraykjølingen kan man se. Luftstrømmen får speilet til å rotere seg rent. Det er spesielt verdifullt når man arbeider solo. Man har både speil og sug i venstre hånd, og man kan arbeide overalt i munnen uten å komme i belastende arbeidsstillinger. En del av sugeffekten forsvinner selvsagt. Energien brukes til å rotere speilet. Er suget av normal effektivitet, er det ikke noe problem, men man bør alltid samtidig anvende vanlig sug i munnviken på pasienten, da speilsuget primært plasseres der man skal se og ikke der hvor det skal suges. Det kan lett atskilles for rengjøring og tåler autoklaving.

FOTO: MIKKEL KARDIEL

Ny klorheksidin-oppløsning til munnskylling med god smak.

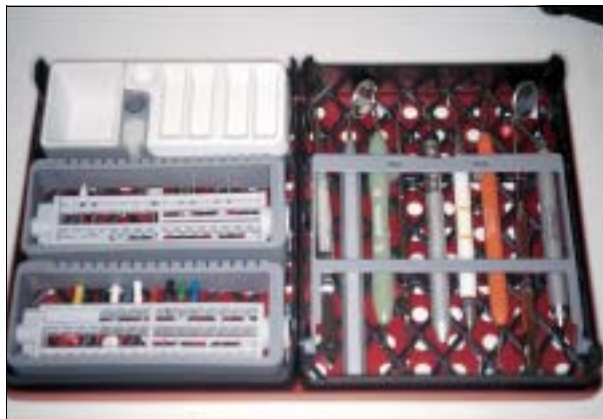

FOTO: MIKKEL KARDIEL

PractiPal Trays. Nytt kassettsystem bygget opp på moduler.

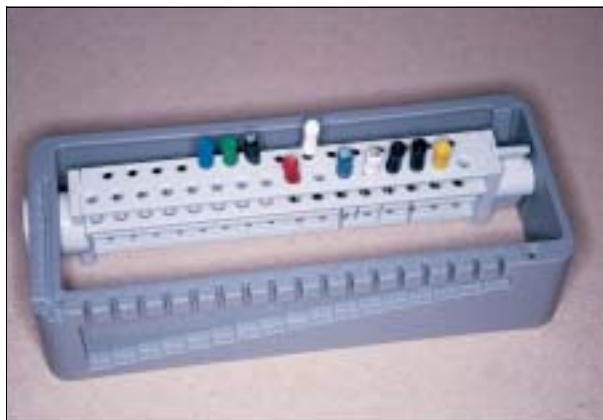

FOTO: MIKKEL KARDIEL

PractiPal modul, som kan anvendes til både bor og rotkanalinstrumenter.

Det er imidlertid litt klumpete og man skal venne seg til det. Det roterer så fort at bildet står skarpt til tross for spray og bore-slam. Speilsug er en utrolig hjelp for tannlegen og en nødvendighet for tannpleieren. Mirrodent forhandles av LIC Scadenta.

PractiPal Trays, Fig. 7, er et helt nytt kassettsystem. Det nye er at det består av en rekke forskjellige moduler med en mengde kombinasjonsmuligheter. De kan settes sammen til en større «klassisk» kassettsystem og de kan anvendes separat. Det virker utrolig gjennomtenkt og vil helt sikkert

FOTO: MIKKEL KARDIEL

Feiring av NDDs 100 år. Det var mange gratulanter.

rasjonalisere kontorets hygienrutiner. Instrumentene er fastgjort, men likevel så løse at de blir rene i vaskemaskinen og sterile i autoklaven. Spesielt holderen, som kan anvendes til både bor og rotkanalinstrumenter, Fig. 8, virker genial: instrumentene kan ikke mistes og man kan ikke få stikkskader under hygieneprosessen! Er bestilt – må prøves.

Butler, Tonne Dental, viste tre nyheter. *Expanding floss*, tanntråd som utvider seg når den blir våt i munnen så rengjørings-effekten skal bli bedre. *Elektrisk tannbørste* med utskiftbare batterier. Prisen blir ca. kr 100, så nå må salget av konvensjonelle børster sikkert gå ytterligere ned. *Paroex* klorhexidin munnskylleveske, Fig. 9. Denne smaker bra. I motsetning til de andre på markedet har Butler dempet klorheksidinets dårlige smak. Dessuten er den alkoholfri.

Jubileum

NDD er 100 år! De valgte å markere det på Nordental. Ved stengetid fredag var det trengsel på NDDs stand, Fig. 10, alle med et vinglass i hånden. Kl. 1800 ble lyset i hallen slått av og vi fikk oppleve et utrolig innendørs festfyrverkeri. Rart at hallens sprinkleranlegg ikke ble utløst. Tiden de stiller seg i rekken av gratulanter.

Nordentals beste stand

Solidox ble kåret til beste stand 2003. I juryens begrunnelse heter det at standen var kreativ og effektiv, den ga god informasjon og et klart budskap. Solidox vinner med dette konkurransen om beste stand på Nordental for annet år på rad, Fig. 11.

Juryen ga også hederlig omtale til Unident, Fig. 12, for en visuell og estetisk fin stand, og framhever at denne standen er ryddig og med innslag av gjenbruk. Norsk Dental Depot fikk også hederlig omtale i sitt jubileumsår for sin presentasjon av Planmeca Compact, Fig. 4, som omtales som visuelt slående, klar og tydelig med fine effekter.

Avslutning

Årets utgave av Nordental, var som allerede nevnt, meget bra. Utstillere og besøkende var tilfredse, men noe kan gjøres bedre til neste år. Oversiktskartet i messekatalogen bør være større og mer tydelig. En for øvrig så fin katalog bør ikke utleveres ved registreringen, men sendes ut før messen. Utstillerne kan med annonser og om-

tale fokusere på nyheter og spesielle tilbud, og deltakerne kan forberede seg og finne fram til det de er spesielt interessert

i. Det ville utvilsomt være til nytte for alle parter.

Mikkel Kardel

Thea Vold Rosenberg fra Solidox med førstepremien, et bilde av Appolonia.

Noen stolte gutter fra Unident i utstillingsarbeidstøy.